

חבר הכנסת יואל חסון: "שכר הח"כים הגיוני וראוי"

בראיון מיוחד למגזין אוונגרד סיפר חבר הכנסת יואל חסון, בוגר בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה, על "חוק אשכנזי", חוק האברכים, עלייתם של מחירי הקוטג' וגם על שכר חברי הכנסת: "יש קבוצה שבאופן קבוע מכפישה את הפוליטיקאים בישראל"

מאת רן פוני

סטודנט שנה ג' בבית הספר לפסיכולוגיה

לשעבר, **אלעזר שטרן**, שאין לי הכרות אישית עימו. הוא דיבר על העיוות של החוק, לפיו אלופים נדרשים בצינון, בעוד תתי אלופים כלל לא".

בתמונה: ח"כ יואל חסון

מחירי הקוטג' בשחקים, לפוליטיקאים, שלא בצדק, נוצר שם רע, הסטודנטים מקופחים ושיטת הממשל חייבת להשתנות. אלה הם רק חלק מהנושאים העומדים על סדר יומו של חבר הכנסת ויו"ר הוועדה לביקורת המדינה, **יואל חסון**, שבין מליאה למליאה מצא זמן והגיע להרצות במרכז הבינתחומי הרצליה במסגרת קליניקת לובינג וחקיקה חברתית ואף התפנה לראיון מיוחד למגזין אוונגרד.

חסון (37), חבר כנסת טכנולוגי למדי, בעל אתר אינטרנט אישי, עמוד פייסבוק ומכשיר אייפון שכולל אפליקציה הנושאת את שמו. יש לו, לחסון, מספר הרגלים שאימץ מראש הממשלה לשעבר, **אריאל שרון**. בגיל 27 הוא כבר שימש כיועץ ראש הממשלה לענייני הציבור ואחד הדברים שלמד באותה תקופה היה חשיבותו של הקשר עם הציבור, לדבריו: "שרון היה מקפיד לענות לכל המכתבים שהיה מקבל, במיוחד למכתבי ילדים, ומדובר בעשרות כאלה בשבוע. הוא היה מנסח את התשובות בעצמו ולאחר שאלה הוקלדו הוא אף היה מוסיף תיקונים נוספים בכתב ידו. הייתי ליד שרון במשך חמש שנים וראיתי רגעים מצמררים, של קבלת החלטות לדוגמא. הבנתי מה זה להיות ראש ממשלה. זה תפקיד קשה ביותר".

אגב, בעת שהיה יועצו של שרון, הספיק חסון לסיים תואר ראשון בבית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה במרכז הבינתחומי. "לא הייתי תלמיד מצטיין", הוא אומר. "השילוב בין פוליטיקה ללימודים לא אפשר לי להקדיש את הזמן הנדרש ללימודים - אבל כן סיימתי את התואר בזמן, ובממוצע סביר, שני דברים שאני גאה בהם".

"אני שמח על הלימודים במרכז הבינתחומי. האווירה פה היא שונה, אתה לא סתם מספר, אתה מקבל יחס, יש לך נגישות לכנסים, מרצים ואנשים מרתקים".

"צינון של שנה וחצי - זמן הגיוני"

חסון עלה בימים האחרונים לכותרות עם פרסומו של "חוק אשכנזי", חוק שאת שמו המציאה התקשורת ובמקור יוחס לרמטכ"ל המכהן. הצעת החוק מציעה להגדיר תקופת צינון של שנה וחצי בין תקופת השירות הצבאי לבין כניסה לפוליטיקה. "קראתי לפני כמה חודשים מאמר של ראש אכ"א

האם לא עולה החשש שקצינים בכירים יתחילו לעסוק בצעדיהם הפוליטיים עוד בזמן תפקידם הצבאי? חסון טוען כי "שלוש שנים הם זמן רב מדי, שמונע מאנשים טובים להיות חלק מהמערכת הפוליטית. אני לא רוצה שיהיה חיבור בין פוליטיקה לצבא אבל צינון של שנה וחצי הוא הגיוני וראוי לא פחות".

חסון, שכאמור סיים לפני זמן לא רב את לימודיו כסטודנט, מזדהה עם מצבם של הסטודנטים ועומד לצידם במאבק כנגד חוק האברכים השנוי במחלוקת. השבוע אף הונחה על שולחן הכנסת יוזמה להטיב את תנאיהם של הסטודנטים כך שיהיו זכאים לקבלת מלגה, כבר החל מהילד הראשון, ולא מהילד השלישי. "שמחתי לשמוע את שר הפנים **אלי ישי** שטען כי הוא תומך ביוזמה החדשה. זאת התפתחות מעניינת ונקווה שהיא תעמוד במבחן התוצאה. בנוסף לפקטור הילד יש סעיף חדש לפיו שר החינוך יקבע מי הוא סטודנט נזקק. זה חשוב - כי יש גם סטודנטים נזקקים ללא ילדים".

הבינתחומי הרצליה

מילקי ניתן למצוא בשלושה שקלים או ארבעה שקלים. יש הפרשים ותחרות אמיתית במוצרים האלה. הסרת הפיקוח על מוצרים אלה הרחיבה את המגוון שיש בשוק הישראלי. מעדן מולר לא היה נכנס אם הפיקוח על המעדנים היה ממשיך".

חסון מציין גם את הסרת הפיקוח מהלחם: "זה דבר שאני מתנגד לו לחלוטין. לחם הוא מוצר בסיסי שחייבים שכל אחד יוכל לקנות אותו בסכום ראוי. אני נאבק את המאבק של מעמד הביניים-זוגות צעירים שהולכים לסופר והסל הכללי שלהם עלה בעשרות אחוזים".

"שכר הח"כים- הגיוני וראוי"

עת פרסומו של דו"ח העוני השנתי, שהראה על 123,500 עניים חדשים, וכ-1.9 מיליון עניים בסך הכל, החלו אמצעי התקשורת בישראל לטעון כי חברי הכנסת מבקשים העלאה של כ-1,000 שקלים למשכורתם. חבר הכנסת חסון מתקומם מהדברים: "העלאת העניין הזה לכותרות בדיוק עם פרסום דו"ח העוני נעשתה על ידי בעלי אינטרסים. הח"כים לא עוסקים בזה וגם לא מעלים את זה לסדר היום. לשם כך יש את ועדת גרונאו. יש קבוצה במדינת ישראל, שאני יודע להגדיר אותה ולא רוצה לחשוף אותה, שהאינטרס שלהם באופן קבוע הוא להכפיש את שם הפוליטיקאים בישראל. יש להם אינטרס שהציבור יזלזל ויאבד את האמון בפוליטיקאים, כי זה מחזק גופים אחרים".

אותו קמפיין בגנות הפוליטיקאים גורם, לדעתו של חסון, לנזק בטווח הארוך. חסון מנסה להמחיש את המצב בעזרת קוריוז: "אני הולך לחתונה ולידי בשולחן יושב אדם שטוען שהפוליטיקאים מושחתים ובסוף השיחה הוא שואל אותי אם אני יכול לסדר עבודה לבת שלו. זה מאפיין הרבה ישראלים: מצד אחד שופטים לחומרה את הפוליטיקאים אך מצד שני רוצים שיהיה להם איזה 'פוליטיקאי חצר' שיסדר ויארגן להם עבודות ומכרזים. שאנשים יסתכלו על עצמם לפני שהם שופטים אחרים. רוב הפוליטיקאים בכנסת שלנו

חוק האברכים הוא רק אחד מהתוצרים של הכוח שהולכות וצוברות המפלגות הדתיות, כוח, שלדעתו של חסון אינו פרופורציונאלי למשקלן בפועל. חסון מציע גם פתרון לעניין: "רק שינוי של שיטת הממשל יביא להקטנת השפעת הסקטורים בישראל ויאפשר את שלטון הרוב, מושג שלא מתקיים היום. אם יש דבר אחד שקשה לסלוח עליו ל**בנימין נתניהו** בבחירות האלה - הוא העובדה שהייתה לו אפשרות להקים ממשלה שלא כוללת מפלגות סקטוריאליות והוא לא עשה זאת. היה לזה רוב של קדימה, העבודה והליכוד וניתן היה ליצור 'ממשלת חלומות' שהייתה מקדמת את תהליך השלום, מסייעת לקידום רפורמות אזרחיות מהותיות, תיקון שיטת הממשל ולבסוף - גם הפרדת הדת והפוליטיקה".

פתרון נוסף לדעתו של חסון להפחתת כוחן של המפלגות הדתיות מותנה גם בנו, הציבור. במצב בו הציבור יצביע לשתי מפלגות, לממשלה הנבחרת יהיה כוח רב יותר לביצוע תהליכים: "אם קדימה והליכוד היו מגיעות בבחירות האחרונות ל-61 מנדטים, המערכת הייתה משתנה לטובה. אני אומר לכולם- תצביעו למפלגות הגדולות, המפלגות הקטנות לא משפיעות".

"מולר לא היה נכנס לשוק אם הפיקוח על המעדנים היה ממשיך"

אם ערכתם לאחרונה קניות בסופרמרקט וחסתם שבאורח חשוד ומסתורי מחירו של הקוטג' מאמיר מקנייה לקנייה, מסתבר שצדקתם- בשלוש השנים האחרונות עלה מחירו של הקוטג' בכ-50%. במחדל הזה מאשים חבר הכנסת חסון את מנכ"לי משרד החקלאות והאוצר שלטענתו ביצעו עבודה כושלת בעניין: "בזמן התהליך אמורים להיות גורמי ביקורת פנימיים שמפקחים על התחזיות. הם צפו 15% עלייה תוך חמש שנים במחירי הקוטג', אך כבר בשנה הראשונה המחירים עלו ביותר מ-15%. הוועדה לביקורת המדינה החליטה לשנות את ההחלטה הזאת ולהחזיר את הקוטג' לפיקוח". ואכן, בימים אלה פועלים למען החזרתו של הקוטג' לפיקוח.

שלא כמו הקוטג', מעדנים כדוגמת מילקי ודני, שבעבר היו תחת פיקוח, לא צפויים להיות תחת פיקוח בזמן הנראה לעין. ממצאי מחקר שבוצע עבור המועצה לצרכנות על ידי "א.ג.פ. אפלייד אקונומיקס" מלמד כי הסרת הפיקוח ממחירי מוצרים שונים הביאה להתייקרות חדה במחיריהם. כך לדוגמא, מעדן מילקי התייקר בכ-40% ודני התייקר בכ-30%. אך לדבריו של חסון, אין הגיון שמילקי או דני יהיו תחת פיקוח: "מילקי ודני אלו הם מוצרי איכות שנחשבים כמותרות. ניתן למצוא גם מעדנים זולים יותר, קוטג' אתה לא יכול למצוא בשני שקלים וזה מוצר בסיסי. גם

הבינתחומי הרצליה

חושב שזה לא מאוחר לחזור. אוריאל רייכמן הוא אדם ראוי ביותר לתפקיד שר החינוך- החינוך היא אג'נדה מרכזית עבורו והוא יעשה שם דברים גדולים".

הם אנשים טובים שבאים לעשות טוב ועבדו קשה מאוד כדי להגיע לשם".

לדעתו של חסון, שכר חברי הכנסת הוא ראוי והגיוני. "אני באופן אישי", הוא מוסיף, "הייתי מגיע להיות חבר כנסת גם אם לא הייתה משכורת. לדעתי זאת נרגנות ופופוליזם, אבל חשוב לדעת שחברי הכנסת ויתרו מיוזמתם במשך שנתיים על תוספות השכר שלהם. המערכת הייתה אמורה לעדכן את שכר חברי הכנסת כמו שעודכן שכרם של שופטים ושרים. לא רק ששכר הח"כים הוא בתחתית הרשימה, ביחס לעובדי ציבור בכירים אחרים, אלא שגם לעומת מדינות אחרות בעלות תוצר גולמי זהה, שכר הח"כים (בהשוואה לשכר חברי הפרלמנט) הוא מהנמוכים בעולם. צריכים לייצר מנהיגות בישראל שלא תושפע על ידי בעלי הון. ההיגיון שעומד מאחורי שכר השופטים, לדוגמא, הוא שלא רוצים שהשופט יהיה טרוד בבעיות פרנסה, כדי שלא יוכלו לשחד אותו. המקרה של חברי הכנסת הוא זהה".

חולם להיות שר החוץ

את הראיון אנחנו מסיימים בנימה אופטימית, עם מבט על חזונו האישי והמקצועי של חסון. תכניות לעמוד בראש קדימה אין לו, בינתיים, כי לטעמו "כדי להגיע לעמדות הנהגה צריך להגיע עם ניסיון אמיתי במערכת הפוליטית". בממשלה הבאה בראשות לבני ומפלגת קדימה, כמובן, הוא מקווה להיות השר לאיכות הסביבה, שר התיירות או השר לביטחון פנים, תפקיד שעבורו הוא כבר פיתח לפחות יעד אחד: "המשטרה בישראל חייבת רפורמה אדירה מקצה לקצה. הייתי מסוגל לעשות רפורמות נרחבות יותר ממה שיש היום. החלום הרחוק שלי הוא להיות שר החוץ".

בינתיים, חסון מצטער קמעה על התקדמותו המהירה בפוליטיקה: "שילמתי מחיר בתחום האישי. מבחינתי זאת אכזבה שלא הקמתי משפחה, אבל זה לא מאוחר ובעתיד אני מתכוון להשקיע בזה, כמובן. אני יכול להגיד שהילדים שלי יתפקדו למפלגה. זה פספוס וטעות קשה מאוד שישראלים לא מתפקדים כי ההשפעה האמיתית היום על מי שבכנסת מתחילה במפלגות. השפעתם של המתפקדים למפלגות מתחיל בבחירת חברי כנסת ומגיעה אפילו עד לבחירת ראש הממשלה".

כיאה לבוגר המרכז הבינתחומי, בתום הראיון בוחר חסון להזכיר את מייסדו: "אני מצפה ליום שבו פרופ' אוריאל רייכמן יחזור לפוליטיקה. כשהוא רץ לבחירות הקודמות כשר החינוך עבדתי מאוד צמוד אליו. הצטערתי שהוא לא מונה לשר החינוך וביקשתי ממנו שלא יתפטר. גם היום אני